

Γιουκίο Μισίμα

Εξομολογήσεις μιας μάσκας

(Αποσπάσματα)

Όλοι λένε ότι η ζωή είναι μια σκηνή. Αλλά, κατά τα φαινόμενα, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν παθαίνουν εμμονή μ' αυτή την ιδέα - τουλάχιστον όχι τόσο νωρίς όσο την έπαθα εγώ.

[...]

Άρχισα να εφαρμόζω μια μυστική παθητική άσκηση: μετρούσα την επιθυμία μου κοιτάζοντας επίμονα εικόνες γυμνών γυναικών... Όπως εύκολα μπορεί να φανταστεί κανείς, η επιθυμία μου δεν απαντούσε ούτε ναι ούτε όχι. Παραδινόμενος σ' αυτή την κακή συνήθεια, προσπαθούσα να πειθαρχήσω την επιθυμία μου, απαλλάσσοντάς την αρχικά από τις συνηθισμένες μου ονειροπολήσεις και υποχρεώνοντάς την κατόπιν να επικαλείται νοερές εικόνες γυναικών στις πιο άσεμνες στάσεις. Μερικές φορές οι προσπάθειές μου έμοιαζαν να πετυχαίνουν, αλλά μέσα σ' αυτή την επιτυχία υπήρχε κάτι ψεύτικο που έκανε την καρδιά μου να σφίγγεται. Τελικά, αποφάσισα ή να κολυμπήσω ή να πνιγώ.

[...]

Η πόρνη άνοιξε το μεγάλο της στόμα, πλαισιώνοντας τα χρυσά της δόντια με κοκκινάδι, και πρόβαλε την κλαπακισμένη της γλώσσα σαν ραβδάκι. Ακολουθώντας το παράδειγμα της, έβγαλα και τη δική μου. Αγγίξαμε τις άκρες τους...

Πιθανόν να μην γίνω αντιληπτός αν πω ότι υπήρχε ένα μούδιασμα που μοιάζει με οξύ πόνο. Ξαφνικά ένιωσα το σώμα μου να παραλύει από έναν τέτοιο πόνο, έναν πόνο πολύ έντονο που ταυτόχρονα όμως δεν τον ένιωθα καθόλου. Άφησα το κεφάλι μου να πέσει στο μαξιλάρι.

Δέκα λεπτά αργότερα δεν έμενε καμιά αμφιβολία για την ανικανότητα μου. Τα γόνατα μου έτρεμαν από ντροπή.

[...]

Αυτό που ήθελα ήταν να πεθάνω ανάμεσα σε ξένους, χωρίς έγνοιες, κάτω από έναν ασυννέφιαστο ουρανό. Δεν ήταν ο στρατός η ιδανική λύση για το πρόβλημά μου; Γιατί φαινόμουν τόσο ειλικρινής όταν έλεγα ψέματα στον στρατιωτικό γιατρό; Γιατί είπα ότι είχα πυρετό για έξι μήνες, ότι ο ώμος μου πονούσε, ότι έφτυνα αίμα; Γιατί έτρεξα μακριά, όταν πέρασα τις πύλες του στρατοπέδου;...

Γιουκίο Μισίμα :

**Εξομολογήσεις μιας μάσκας
(Οδυσσέας)**

ΟΙ ΦΑΣΚΙΕΣ

(διήγημα)

Ήταν μονίμως απασχολημένος ο άνδρας τής Τοσίκο. 'Ακόμα και σήμερα είχε νά τρέξει σέ κάποιο ραντεβου, αφήνοντάς την νά γυρίσει σπίτι μονάχη μέ τό ταξί. Τί μπορούσε όμως νά περιμένει μιά γυναίκα παντρεμένη μέ ήθοποιό, και μάλιστα γοητευτικό; Δίχως άλλο ήταν άνοησία νά ελπίζει πώς τή βραδιά θά τήν πέρναγε μαζί της. Κι όμως εκείνος θ'άπρεπε νά ξέρει πόσο ή γυναίκα του τρώμαζε στή σκέψη νά γυρίσει σπίτι, άβολο όπως ήταν, μέ τά έπιπλα δυτικού στύλ και μέ τίς κηλίδες από αίμα ακόμα νά φαίνονται στό πάτωμα.

Ή Τοσίκο ήταν υπερευαίσθητη από μικρό κορίτσι, έτσι από φυσικου της. 'Απ' τήν πολλή άνησυχία ποτέ δέν πάχυνε, και τώρα, γυναίκα πιά, έμοιαζε περισσότερο σέ διάφανη ζωγραφιά παρά σέ πλάσμα μέ σάρκα και όστά.

Νωρίτερα, τό ίδιο βράδυ, πού είχε πάει νά βρει τόν άντρα της σ' ένα νάιτ-κλάμπ, είχε πολύ σοκαριστεί βρίσκοντάς τον νά διασκεδάζει τήν παρέα του μέ τήν αφήγηση του «περιστατικού». Έτσι καθισμένος όπως ήτανε, μέσ στό άμερικανικό κουστούμι του, ρουφώντας ένα τσιγάρο, τής είχε φανεί σχεδόν σαν ξένος.

«Είναι άπίθανη ιστορία», έλεγε, χειρονομώντας επιδεικτικά, σά νά παράβγαινε μέ τίς άτραξιόν τής χορευτικής ορχήστρας. «'Αρριβάρει λοιπόν αυτή ή καινούργια μπέιμπυ-σίττερ από τό γραφείο, και τό πρώτο πού βλέπω είναι ή κοιλιά της. Τεράστια, λές κι είχε κοτσάρει ένα μαξιλάρι κάτω απ' τό κιμονό της. Καθόλου περίεργο, σκέφτηκα, γιατί άμέσως είδα πώς κατέβαζε τό διπλάσιο απ' όσο τρώγαμε όλοι οί υπόλοιποι μαζί. Μωρέ ξεπάστρευε τήν κατσαρόλα μέ τό ρύζι στό λεφτό...».

Έκανε μιά στράκα μέ τά δάχτυλα. «'Προγαστορία», έτσι μάς δικαιολόγησε τήν περίμετρο τής κοιλιάς της και τήν όρεξή της. Πού λέτε, προχθές ακούμε βογγητά και μουγγρητά από τό δωμάτιο του παιδιου. Τρέχουμε μέσα και τή βρίσκουμε ανακούκουρδα στό πάτωμα, νά κρατάει τήν κοιλιά της μέ τά δυό χέρια και νά μουκανίζει σαν άγελάδα. Δίπλα, τό μωρό στήν κούνια του έντρομο νά ουρλιάζει από τό κλάμα. "Ένα θέαμα, δέ σās λέω τίποτα...»

«Κι έτσι τό μυστικό... διέρρευσε», υποβοήθησε τήν αφήγηση ένας απ' τούς φίλους του, ήθοποιός κι αυτός.

«Έτσι όπως τό λές! Έπαθα τή πλάκα τής ζωής μου. Κατάλαβες, εγώ τό 'χα τελείως χάψει τό παραμύθι γιά τήν "προγαστορία". Λοιπόν, δέ χάνω λεφτό, τραβῶ τό καλό μας τό χαλί άπ' τό πάτωμα νά τό γλυτώσω, καί τής στρώνω μιά κουβέρτα νά ξαπλώσει. Στο άναμεταξύ, νά σκούζει σά γουρούνα πού τήν πνίγουνε. Όταν πιά έφτασε ό γιατρός άπό τό μαιευτήριο, τό μωρό είχε γεννηθει. Τό δωμάτιο μας πάντως είχε γίνει σωστό μακελλάρικο».

«Καλά, δέν υπήρχε περίπτωση!», έκανε ένας άλλος άπό τή παρέα κι όλοι σκάσανε στά γέλια.

Η Τοσίκο είχε μείνει άναυδη άκούγοντας τόν άντρα της νά συζητάει τό άνατριχιαστικό γεγονός σά νά 'ταν άπλώς ένα διασκεδαστικό περιστατικό στό όποίο έτυχε νά παραβρεθούν. Έκλεισε τά μάτια γιά ένα λεπτό κι άμέσως τής ήρθε ή εικόνα του νεογέννητου, ξαπλωμένου μπροστά της: κείτονταν στό παρκέ, τό αδύναμο σωματάκι του τυλιγμένο σέ ματωμένες έφημερίδες. Ήτανε σίγουρη πώς ό γιατρός τά 'χε κάνει όλα άπό μοχθηρία. Σά γιά νά τονίσει τήν περιφρόνησή του γι' αυτή τή μάνα πού γέννησε τό μπάσταρδό της κάτω άπό τέτοιες άθλιες συνθήκες, είχε πει στό βοηθό του νά τυλίξει τό μωρό σέ μερικά φύλλα έφημερίδας αντί νά φροντίσει νά τό φασκιώσει όπως έπρεπε. Αυτή ή βάνουση μεταχείριση του βρέφους είχε προσβάλει τήν Τοσίκο. Παραμερίζοντας τήν άηδία πού τής προκαλούσε ή όλη σκηνή, πήγε κι έφερε άπ' τό ντουλάπι της ένα ολοκαίνουργιο κομμάτι άπό φανέλα, φάσκιωσε τό παιδί καί τό άπίθωσε προσεκτικά σέ μιά πολυθρόνα.

Αυτό γίνηκε τό βράδυ, άφου ό άντρας της είχε βγει. Η Τοσίκο απέφυγε νά του τό πει, άπό φόβο μή καί του φανεί πολύ μαλακιά ή συναισθηματική. Έντούτοις ή εικόνα είχε χαραχτεί βαθειά στή μνήμη της.

Άπόψε καθότανε σιωπηλή καί τήν ξανάφερνε στό νοῦ της, μέ τήν όρχήστρα τής τζάζ νά τήν ξεκουφαίνει καί τόν άντρα της νά χαριτολογεί μέ τούς φίλους του. Τό 'ξερε πώς ποτέ δέ θά ξεχναγε τήν εικόνα του μωρού τυλιγμένου στίς βρωμισμένες έφημερίδες νά κείτεται στό πάτωμα — μιά εικόνα κρεοπωλείου. Η Τοσίκο, πού τή ζωή της τήν είχε περάσει μέσα στήν τέλεια άνεση, έννοιωθε σπαρακτική τή μιζέρια του νόθου παιδιού. Είμαι ό μοναδικός αυτόπτης μάρτυρας στον έξευτελισμό του, τής ήρθε στό νοῦ ή σκέψη. Η μάνα δέν είδε καν τό παιδί ξαπλωμένο εκεί τυλιγμένο στίς έφημερίδες, καί τό μωρό φυσικά δέ θά μπορούσε νά τό ξέρει. Μόνο έμένα θά μου μείνει ή φοβερή εικόνα. Όταν τό μωρό μεγαλώσει καί θελήσει νά μάθει περισσότερα γιά τό πώς γεννήθηκε, δέν θά ύπάρχει κανείς νά του τό πει όσο εγώ κρατῶ τό στόμα μου κλειστό. Τί περίεργο όμως νά νοιώθω ένα αίσθημα ένοχής! Στο κάτω-κάτω, εγώ δέν ήμουν αυτή πού τό μάζεψε άπό τό πάτωμα, τό φάσκιωσε όπως έπρεπε μέ τή φανέλα καί τό 'βαλε στήν πολυθρόνα νά κοιμηθει;

Βγήκανε από τό κλάμπ κι ή Τοσίκο μπήκε στό ταξί πού τής σταμάτησε ό άντρας της. «Νά πάτε τήν κυρία στό Ούσιγκόμε» είπε στον ταξιτζή και έκλεισε τήν πόρτα απ' έξω. Ή Τοσίκο κάρφωσε για λίγο τό βλέμμα της στό χαμογελαστό πρόσωπο του άντρα της απ' τό παράθυρο, και παρατήρησε τά γερά, άσπρα δόντια του. Μετά έγειρε πίσω στό κάθισμα κυνηγημένη από τή συναίσθηση πώς ή ζωή τους ήταν μάλλον πολύ εύκολη, πολύ ανώδυνη. Θα τής ήταν δύσκολο νά πει τίς σκέψεις της μέ λόγια. Έριξε μιά τελευταία ματιά τόν άντρα της από τό πίσω παράθυρο του ταξί. Διέσχισε τό δρόμο μέ μεγάλες δρασκελιές προς τήν αμερικάνικη λιμουζίνα του και σέ λίγο ή πλάτη του φανταχτερού παλτου του από τουίντ μπερδεύτηκε ανάμεσα στις φιγούρες των περαστικών.

Άκόμα και αν τό μωρό μεγαλώσει άγνοώντας τό μυστικό τής γεννησής του, δέν θά μπορέσει ποτέ νά γίνει ένας ευπόληπτος πολίτης, ή Τοσίκο συνέχισε τούς συλλογισμούς της. Εκείνες οί σιχαμερές έφημεριδένιες φασκιές θά είναι για πάντα τό σύμβολο τής ζωής του. Γιατί όμως νά μ' άπασχολεί τόσο αυτό; Μήπως γιατί είμαι ανήσυχη για τό μέλλον του δικού μου παιδιού; Φαντάσου μιά μέρα, σέ είκοσι χρόνια από τώρα, όταν ό δικός μου γιός θά 'χει γίνει ένας φίνος καλλιεργημένος νέος, από κάποιο παιχνίδι τής μοίρας νά συναντηθεί μ' αυτό τό άλλο αγόρι, πού θά 'χει μόλις κι αυτό κλείσει τά είκοσι. Και φαντάσου αυτό τό άλλο αγόρι πού στό πρόσωπό του έχει διαπραχθεί μιά άμαρτία, νά τόν μαχαιρώσει άγρια μ' ένα στιλέτο...

Ήταν μιά ζεστή, συνεφιασμένη νύχτα του Άπρίλη, αλλά οί σκέψεις για τό μέλλον έκαναν τήν Τοσίκο νά αισθάνεται κρύα και μίζερα. Έτρεμε στό πίσω κάθισμα.

Όχι, σάν έρθει ή ώρα θά βάλω τόν έαυτό μου στή θέση του γιού μου, είπε μέσα της ξαφνικά. Σέ είκοσι χρόνια από τώρα θά είμαι σαραντατρία. Θα πιάσω τόν νεαρό και θα του τά πω όλα ξεκάθαρα, για τίς φασκιές από έφημερίδα και πώς έγώ τόν τύλιξα μέ τή φανέλα.

Τό ταξί διέσχισε τόν φαρού σκοτεινό δρόμο πού συνόρευε μέ τό πάρκο και τήν τάφρο των Αυτοκρατορικών Ανακτόρων. Στό βάθος ή Τοσίκο παρατήρησε τίς έννευριστικές λάμπεις πού προέρχονταν από τίς ομάδες των κτιρίων μέ τά γραφεία.

Σέ είκοσι χρόνια από τώρα, τό δύσμοιρο παιδί θά έχει φτάσει στην υπέρτατη έξαθλίωση, θα ζει μιά ζωή έγκατάλειψης, άπελπισίας, φτώχειας — σάν μοναχικός ποντικός. Τί καλύτερη μοίρα μπορεί νά 'χει ένα μωρό γεννημένο μ' αυτό τόν τρόπο; Θα γυρνάει τούς δρόμους έρημο, βλαστημώντας τόν πατέρα του, μισώντας τή μάνα του.

Χωρίς άμφιβολία ή Τοσίκο έννοιωθε κάποια ικανοποίηση μέ τίς μαύρες σκέψεις της. Βασάνιζε τόν έαυτό της χωρίς σταματημό. Τό ταξί πλησίασε στό Χάνζομον και πέρασε μπρός από τόν περίβολο τής Βρετανικής Πρεσβείας. Από κει και κάτω άπλώνονταν μπροστά στην

Τοσίκο οί φημισμένες δεντροστοιχίες μέ τίς κερασιές, μέσα σέ ὄλη τους τήν ἀγνότητα. Ξαφνικά τῆς ἤρθε νά πάει νά δει τά λουλούδια μόνη μέσ στό σκοτάδι. Ἦταν παράξενη ἀπόφαση γιά μιά δειλή, συνεπταλμένη νεαρή γυναίκα, ἀλλά αἰσθανόταν παράξενα καί τήν τρώμαζε κι ὁ γυρισμός στό σπίτι. Ἐκεῖνο τό βράδυ στό κεφάλι τῆς στροβιλιζόνταν σωρό ἀνησυχαστικές φαντασιώσεις.

Πέρασε τό μεγάλο δρόμο – μιά λεπτή, μοναχική φιγούρα στό σκοτάδι. Ὅποτε εἶχε αὐτοκίνητα ἡ Τοσίκο κατά κανόνα κόλλαγε φοβισμένη πάνω στό σύντροφό τῆς, ἀλλά ἀπόψε ξεχύθηκε ἀκάθεκτη μέσ στ' αὐτοκίνητα καί σ' ἓνα λεπτό εἶχε φτάσει στό μακρόστενο πάρκο στίς παρυφές τῆς τάφρου, τό Τσιντοριγκαφούτσι, τήν Ἄβυσσο τῶν Χίλιων Πουλιῶν. Ἀπόψε τό πάρκο ἦταν ὅλο σάν ἓνα μικρό δάσος ἀπό ἀνθισμένες κερασιές. Κάτω ἀπό τόν ἤρεμο συνεφιασμένο οὐρανό τά λουλούδια σχηματίζαν μιά μάζα ἀπό συμπαγή λευκότητα. Τά χάρτινα φανάρια τά κρεμασμένα στά σύρματα ἀνάμεσα στά δέντρα ἦταν σβηστά. Ἀντίς γι' αὐτά ἤλεκτρικοί γλόμποι, κόκκινοι, κίτρινοι καί πράσινοι, φέγγανε θαμπά κάτω ἀπό τά λουλούδια. Ἦταν περασμένες δέκα καί οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτούς πού εἶχαν ἔρθει ν' ἀπολαύσουν τή θεά τῶν λουλουδιῶν εἶχαν γυρίσει σπίτια τους. Κάποιοι τυχαῖοι περιπατητές σκοντάφτανε ἄθελά τους στίς ἄδειες μποτίλιες ἢ τσαλαπάταγαν τά σκουπιδόχαρτα κάτω ἀπ' τά πόδια τους.

Ἐφημερίδες, σκέφτηκε ἡ Τοσίκο καθώς τό μυαλό τῆς ξανάτρεξε στά γεγονότα. Ματωμένες ἐφημερίδες. Ἄν κάποιος τύχαινε ποτέ ν' ἀκούσει γιά τόν ἄθλιο αὐτό τοκετό καί μάθαινε πώς ἐπρόκειτο γιά τόν ἴδιο, ἡ ζωή του ὀλόκληρη θά καταρρακώνονταν. Καί νά φανταστεῖ κανεῖς πώς ἐγώ, ἓνας ἀπλός τρίτος, πρέπει ἀπό ὧ κι ἐμπρός νά κρατήσω ἓνα τέτοιο μυστικό – τό μυστικό ὀλάκερης τῆς ὕπαρξης ἑνός ἀνθρώπου.

Χαμένη στίς σκέψεις τῆς προχώραγε στό πάρκο. Οἱ πιό πολλοί ἀπ' ὅσους εἶχαν ἀπομείνει ἐκεῖ ἦταν ἤσυχα ζευγάρια. Κανεῖς δέν τά πρόσεχε. Παρατήρησε δύο ἀνθρώπους καθισμένους σ' ἓνα πέτρινο πάγκο δίπλα στήν τάφρο, πού δέν κοιτάζανε τά λουλούδια ἀλλά ἦταν προσηλωμένοι σιωπηλά στό νερό. Ἦταν κατάμαυρο καί τυλιγμένο μέ βαριούς ἴσκιους. Πίσω ἀπό τήν τάφρο τά Ἀνάκτορα τοῦ Αὐτοκράτορα τῆς ἐμποδίζανε τή θεά. Τά δέντρα ψηλώνανε σχηματίζοντας μιά συμπαγή σκοτεινή μάζα μέ πλαίσιο τόν βραδυνό οὐρανό. Ἡ Τοσίκο περπάταγε ἀργά τό μονοπάτι, μέ τά λουλούδια νά κρέμονται βαριά ἀπό πάνω τῆς.

Σ' ἓνα πέτρινο πάγκο, λίγο παράμερα, πρόσεξε ἓνα ἀσπρουδερό ἀντικείμενο πού δέν ἦταν, ὅπως εἶχε φανταστεῖ, ἓνας σωρός ἀπό λουλούδια κερασιάς οὔτε κάποιο ρούχο ξεχασμένο ἀπό κάποιο περιπατητή. Μόνο ὅταν πλησίασε κατάλαβε πώς ἦταν μιά ἀνθρώπινη φιγούρα ξαπλωμένη στόν πάγκο. Μήπως ἦτανε, ἀναρωτήθηκε, κανένας ἀπ' αὐ-

τούς τούς κακομοιριασμένους μεθύστακες πού συχνά έβλεπε κανείς νά διανυκτερεύουν σέ δημόσιους χώρους; Προφανώς όχι, γιατί τό σώμα του ήταν μεθοδικά καλυμένο μέ έφημερίδες κι αύτή ή άσπράδα ήταν πού 'χε τραβήξει τήν προσοχή τής Τοσίκο. Στάθηκε κοντά στόν πάγκο καί παρατηρούσε τήν κοιμισμένη φιγούρα. Ήταν ένας άνδρας μέ καφέ ναυτική φανέλα, τυλιγμένος μέσα σέ στρώματα από έφημερίδες καί μ' άλλα ριγμένα από πάνω του νά τόν σκεπάζουνε. Δίχως άλλο, τό μέρος αυτό ήταν τό μόνιμο βραδινό του κατάλυμα, τώρα πού 'χε μπει ή άνοιξη. Ή Τοσίκο στήλωσε τό βλέμμα της στά βρώμικα άχτένιστα μαλλιά του πού 'χαν τούφες μέ κόμπους, αδύνατο πιά νά ξεμπλεχτούν. Κι όπως παρατηρούσε τήν κοιμισμένη φιγούρα τυλιγμένη στις έφημερίδες, τής ήρθε αναπόφευκτα στό νού τό μωρό, ξαπλωμένο στό πάτωμα μέ τίς άθλιες φασκιές του. Ο ώμος τής φανέλας του άντρα άνεβοκατέβαινε στό ρυθμό τής βαρειάς ανάσας του.

Τής Τοσίκο τής φάνηκε πώς όλες οι φοβίες καί οι προαισθήσεις της είχανε ξαφνικά πάρει συγκεκριμένο σχήμα. Στο σκοτάδι τό ώχρο μέτωπο του άνδρα προεξείχε καί ήταν ένα μέτωπο νεανικό, παρ' όλες τίς ρυτίδες απ' τή μακρόχρονη φτώχεια καί τήν κακοπέραση. Τό χακί παντελόνι του ήταν έλαφρά άνασηκωμένο, καί στά ξεκάλτσωτα πόδια του φόραγε ένα λιωμένο ζευγάρι έλβιέλες. Δέ μπορούσε νά δει τό πρόσωπό του καί ξαφνικά κατακυριεύθηκε από τήν επιθυμία νά του ρίξει μιá ματιά. Πλησίασε τό πάνω μέρος του πάγκου καί κοίταξε χαμηλά. Τό κεφάλι του άντρα ήταν χωμένο ανάμεσα στά μπράτσα του, αλλά ή Τοσίκο μπορούσε νά καταλάβει πώς ήταν εκπληκτικά νέος. Παρατήρησε τά δασιά φρύδια του καί τή λεπτή γραμμή τής υύτης του.

Όμως ή Τοσίκο είχε πλησιάσει πολύ κοντά. Μέσ στην ήσυχία τής νύχτας ακούστηκε θρόισμα έφημερίδας, καί ξάφνου ο άντρας άνοιξε τά μάτια. Βλέποντας τή νεαρή γυναίκα νά στέκεται ακριβώς δίπλα του άνασηκώθηκε μ' ένα σπασμό καί τά μάτια του φωτίστηκαν. Μέ μιás, ένα δυνατό χέρι απλώθηκε καί άρπαξε τήν Τοσίκο απ' τή λεπτή της μέση.

Δέν ένοιωσε κανένα φόβο καί δέν έκανε καμμιά προσπάθεια νά ξεφύγει. Σάν άστραπή τής πέρασε απ' τό μυαλό ή σκέψη: "Α, ώστε έτσι λοιπόν, τά είκοσι χρόνια πέρασαν κιόλας!

Στό δάσος των Αυτοκρατορικών Ανακτόρων επικρατούσε βαθύ σκοτάδι καί απόλυτη ήσυχία.

Yukio Mishima